

Δευτέρα 11 Ιουλίου 2016

dancepress.gr

Βρίσκεστε στο: ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ > ΑΠΟΨΕΙΣ > Αλεξάνδρα Μπαχτσετζή: Τα ρευστά όρια ανάμεσα στην «εαυτή» και την «άλλη»

31 Μαΐου 2016 ΑΝΑΛΥΣΗ

Αλεξάνδρα Μπαχτσετζή: Τα ρευστά όρια ανάμεσα στην «εαυτή» και την «άλλη»

Η **Αλεξάνδρα Μπαχτσετζή** (Alexandra Bachzetsis), ελληνίδα περφόρμερ και χορογράφος ευρύτερα γνωστή στην ευρωπαϊκή σκηνή, αλλά προς το παρόν άγνωστη στα εγχώρια δεδομένα, παρουσίασε στο Radio Athènes το έργο της *Private: Wear a mask when you talk to me*, μια σπουδή για την επιτελεστικότητα του (γυναικείου) φύλου, τα ρευστά όρια του εαυτού και τη διαδικασία της απο-προσωποποίησης μέσα από τις διαρκείς μεταμφιέσεις.

Το δρώμενο, που ήταν ανοιχτό στο κοινό –τόσο στους υποψιασμένους θεατές που συγκεντρώθηκαν επί τούτου, όσο και στους περαστικούς που κοντοστεκόταν αμήχανοι–, εξερευνούσε τις πολλαπλές εικόνες της «θηλυκότητας», τον τρόπο που τα σύνορα του «εαυτού» καταλύονται ή επιβάλλονται μέσα από στερεότυπους ρόλους. Οι έμφυλοι ρόλοι και τα στερεότυπα κάθε άλλο παρά εξαλείφονται. Η γυναίκα τοποθετείται ολοένα και περισσότερο στο επίκεντρο της πολιτικής και κοινωνικής ατζέντας αλλά παραδόξως μεγενθύνεται το κενό ανάμεσα στη θεσμική αναπαράσταση της Γυναίκας και της

εικόνας που προκύπτει από τις ενσώματες και ενσωματωμένες εμπειρίες της. Η Bachzetsis αναγνωρίζει εύστοχα την αντίφαση αυτή και επιλέγει μια «υπέρβαση» που «υλοποιείται» μέσω της σάρκας, σωματοποιείται ενισχύοντας τη σύνθετη και μη ενιαία πρόσληψη της φύσης του υποκειμένου.

Εκκινώντας από την παραδοχή ότι οι «γυναίκες γίνονται αντικείμενο κοιτάγματος», η χορογράφος αναπαριστά μια σχέση με τον εαυτό της βασισμένη εν πολλοίς στην υπόσχεση της (ανδρικής) επιθυμίας την οποία καλείται να ενσαρκώσει. Αυτή η ηθελημένη υποταγή στην παντοκρατορία του βλέμματος, συνοδευόμενη από την αίσθηση ότι η γυναίκα διαρκώς παρακολουθείται ως εικόνα του εαυτού της, αποδίδεται μέσα από την εφαρμογή του μακιγιάζ: η περφόρμερ γυρισμένη πλάτη στο κοινό βάφεται αλλά εμείς την παρακολουθούμε ως είδωλο του εαυτού της, μέσα από τον καθρέφτη, όπως αντίστοιχα και η δική μας ματιά διαθλάται στη υαλίνη επιφάνεια, γλυστρά ή διασταυρώνεται ακαριαία με τις κατευθύνσεις του δικού της βλέμματος. Ο αναδιπλασιασμός της δράσης αυτής –μέσα από το λακανικό σχήμα «βλέπω να με βλέπουν»- αποκαλύπτει τον μηχανισμό μέσω του οποίου το γυναικείο υποκείμενο «γίνεται γυναίκα», παθητικοποιείται και παραδίδεται ως αντικείμενο επιθυμίας στο βλέμμα.

Αντίστοιχα, η περφόρμερ αντιμετωπίζει το χώρο στον οποίο βρίσκεται, ως προέκταση του σωματικού της εαυτού• πρόκειται για ένα δωμάτιο απρόσωπο, δίχως αντικείμενα –πέρα από τα δικά της αξεσουάρ-, ένα χώρο μεταβατικό, στο μεταίχμιο της ιδιωτικής και της δημόσιας σφαίρας. Ελάχιστοι θεατές βρίσκονται μέσα –οι περισσότεροι στέκουμε ως εξωτερικοί παρατηρητές, απολαμβάνουμε την ακίνδυνη εγγύτητα που μας εξασφαλίζει η βιτρίνα του χώρου. Είμαστε κοντά κι ωστόσο το καθρέφτισμα μας βάζει στη θέση του ηδονοβλεψία: το θήραμα είναι πάντα εντός του οπτικού μας πεδίου, πλαισιωμένο, φωτισμένο, διαθέσιμο. Ως ζωντανό έκθεμα θα μείνει εκεί, στην αυστηρά οριοθετημένη περιοχή του δωματίου, προστατευμένη από όσο και παραδωμένη, στα αδηφάγα βλέμματα των θεατών. Το δωμάτιο περικλύει ταυτόχρονα την εμπειρία επέκτασης και περιορισμού της υποκειμενικότητάς της: είναι κυρία του χώρου και αντικείμενο θέασης.

Φορώντας ένα βινύλ ολόσωμο φόρεμα μεταλλάσσεται σε γυναίκα-επιβήτορα (dominatrix) μετατρέποντας την ηδονή της υποταγής σε θηλυκή αξία. Λινκίζει τους γοφούς της επιδεικτικά, χορεύει αισθησιακά, παραδίδεται σε αυτό που οι άλλοι επιθυμούν γι' αυτήν να είναι. Πάλι, εννοείται, πρόκειται για ένα είδωλο της αρρενωπότητας, ένα ρόλο που της «παραχωρείται» ή τον υιοθετεί εκούσια ακουσίως υποστηρίζοντας τον τρόπο που το φαλλολογοκεντρικό σύστημα λειτουργεί: συγκροτώντας σύνολα «υποτιμημένων άλλων», αρνητικές εκφάνσεις της έμφυλης διαφοράς. Ωστόσο, η περφόρμερ υπονομεύει το ίδιο το σύστημα που κατασκευάζει τις όποιες εκφάνσεις του εαυτού της. Αφαιρεί το μακιγιάζ, μένει με τα εσώρουχά της, ως «γδυτό υποκείμενο», ως το «αποσιωπημένο άλλο» μιας βιοεξουσίας που την ανάγει σε μια «μη αναπαραστάσιμη σύγχυση». Πράγματι, το βλέμμα της τώρα στρέφεται απογυμνωμένο, η σάρκα της ωχρή –σε αντιδιαστολή με το αστραφτερό λούστρο του βίνυλ- το σώμα της κανονικό ή ως το «μη κανονικό» μιας ταυτότητας που δεν έχει ακόμη αναγνωρισθεί.

Η Bachzetsis επιλέγει μια σειρά από δράσεις που μας επιτρέπουν να σκεφτούμε πώς δομείται η υποκειμενικότητα μέσα από το πρίσμα της εμπειρίας και των συμβολισμών που την κατασκευάζουν. Είτε ποζάρει ηδυπαθώς σαν ποπ γκλαμ διασημότητα, είτε εμφανίζεται σαν alter ego του ερμαφρόδιτου Μάικλ Τζάκσον, είτε σαν αποστασιοποιημένη χορεύτρια του μεταμοντέρνου (ακατάτακτη σωματικά, αφού δεν χαρακτηρίζεται από έμφυλους ρόλους), επανασυνδέει το θηλυκό με τη σωματική, βιολογικά έμφυλη πραγματικότητα της γυναίκας, απορρίπτοντας τον διαχωρισμό του εμπειρικού από το συμβολικό και υπονοώντας παράλληλα, ότι η ίδια η ταυτότητα λειτουργεί σαν ένα σύνολο μεταμφίσεων-θέσεων από τις οποίες το άτομο διέρχεται, με τις οποίες αλληλεπιδρά, επανακαθορίζοντας τον τρόπο να υπάρχει. Όχι τυχαία, αυτή η ρευστότητα εντοπίζεται ξεκάθαρα στη μετάβαση από το μεταμοντέρνο, άφυλο κινητικό υλικό, στον πρόδηλα ανδροπρεπή χορό του ζεϊμπέκικου. Η περφόρμερ όμως δεν υποστηρίζει απλώς μια στάση εμφανισιακά και κινητικά συνεπή προς την εν λόγω χορευτική φόρμα• δεν επιχειρεί να βρει τη θέση της μέσα σε αυτόν το χορό μεταφράζοντας την ανδρική αίσθηση σε ένα «κακέκτυπο» της. Αντιθέτως, μέσω της «μίμησης» επανακτά τις απεικονίσεις και τις αναπαραστάσεις της γυναίκας με τον τρόπο που έχουν υπεξαιρεθεί από τον πολιτισμό, το χορό και προσδίδει σε αυτές μια εμφανώς προσωπική, ιδιοσυγκρασιακή διάσταση.

Κάπως έτσι, το τραγούδι «Το δίχτυ» που ερμηνεύει στο τέλος της περφόρμανς, σηματοδοτεί αυτή την πρωταρχική απώλεια της πληρότητας του εαυτού, το «καταστατικό τραύμα» της υποκειμενικότητάς μας. Το γεγονός αυτό προκαλεί μια ανεπανόρθωτη απώλεια, αλλά όχι πλέον την άφατη θλίψη των ψυχαναλυτικών θεωριών. Πρόκειται για μια θέση που υποστηρίζει και οδηγεί σε

μια πολιτική επανεκτίμηση της συναισθηματικότητας. Γίνεται, με άλλα λόγια, εκείνο το υποκείμενο που χρόνια πιασμένο στο δίχτυ λαχταρά και μεριμνά πλέον για την τύχη της. Η άκρη του νήματος φαίνεται να είναι η επιθυμία και μόνο από αυτή την ελευθερία αυτοπραγμάτωσης –διαφυγής δηλαδή από προδιαγεγραμμένους ρόλους- μπορεί να αναδυθεί πλήρως η ετερότητα. Όπως όταν η Bachzetsis ερμηνεύει το τραγούδι προσφέροντας την πιο πραγματική πτυχή της: να είναι «η γυναίκα του εαυτού της».

info: Η **Αλεξάνδρα Μπαχτσετζή** είναι χορογράφος και visual artist με έδρα της την Ελβετία. Το έργο της κινείται ανάμεσα στην αλληλεπίδραση του χορού, της περφόρμανς, των εικαστικών τεχνών και του θεάτρου. Η παράστασή της *Private: Wear a mask when you talk to me* δόθηκε στο Radio Athènes, στις 23 Μαΐου 2016.

Τάσος ΚΟΥΚΟΥΤΑΣ

- Εκτύπωσε αυτή τη σελίδα
- Send with e-mail

- Google
- Facebook
- Twitter

ΑΤΖΕΝΤΑ

Μήνας **Ιούλιος 2016** Μήνας

Δευ Τρι Τετ Πेम Παρ Σαβ Κυρ

27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ΝΕΑ

- 2 Ιουλ. 2016 - ΕΛΛΑΔΑ
Προσφορά του Φεστιβάλ Αθηνών για τις παραστάσεις χορού
- 18 Ιουν. 2016 - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Προκήρυξη για την πρόσληψη καθηγητών χορού
- 6 Ιουν. 2016 - ΕΛΛΑΔΑ
1η Πλατφόρμα Έκφρασης Σύγχρονου Χορού
- 31 Μαΐ. 2016 - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Bootcamp: ταχύρυθμο πρόγραμμα στο σύγχρονο και τον λάτιν χορό

Περισσότερα

- Ακολουθήστε μας στο Facebook
- Ακολουθήστε μας στο Twitter
- Ακολουθήστε μας Google+
- Διαβάστε μέσω RSS Feed

##NewsletterNewsletterRegistration.caption##

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ | Δομή Ιστοχώρου | Διαφήμιση | Προφίλ | Επικοινωνία | Όροι Χρήσης | Αρχή
Powered by TOOLIP Web Content Management Σχεδίαση και Ανάπτυξη από την EWORX S.A.

